75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 146. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1968 No. 146. VOL. LXXV

До Польщі прибувають далі нові з'єднання совєтських військ

Варшава. — З поінформованих кіл повідомляють, що — не зважаючи на кількість стаціонованих у Польщі совєтських військових з'єднань постійно збільшується і туди прибувають все нові совєтські збройні сили. Згідно з одержаними тут інформаціями, в теперішній час перебуває у Польщі чотири совєтські дивізії. Нормально, відповідно з постановами Варшавського Пакту, кількість стаціонованих у Польщі совєтських військ мала б становити 20 до 30 тисяч вояків. Кількість ця збільшилася видатно останніми місяцями, особливо у зв'язку з тим, що з території України перекинуто в травні цього року над чехословацьку границю одну панцерну дивізію. Дальшу кількість совєтських військових з'єднань, які брали участь в маневрах Варшавського Пакту на території Чехо - Словаччини в червні цього року, переведено потім на територію Польщі, де вони перебувають і досі. Крім того, безпосередньо перед зустріччю в Черні перекинуто до Польщі із Совєтського Союзу і Східної Німеччини додаткові військові з'єднання, приблизно дві дивізії. Водночас із цим кореспонденти західної преси повідомляють з Берліну, що — згідно з інформаціями з комуністичних кіл, Совєтський Союз й Східня Німеччина готувалися в середині липня у великому засягу до збройної інтервенції в Чехословаччині. У Східній Німеччині покликано до активної служби 650 000 резервістів і замкнено цілком кордон з Чехо-Словаччиною. У збройне поготівля були поставлені там совєтські дивізії. Гаслом до інтервенції мав бути „пуч" прихильників Новотного у Чехо - Словаччині, ліквідація Дубчека та його режиму і викликання совєтських військ для „рятування соціялізму в ЧССР."

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 9 серпня, 1968

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ, що фльота переносить в стан неактивний 50 кораблів та 8 летунських ескадриль, разом коло 100 літаків. Це зарядження сталося тому, що Конгрес зменшив федеральний бюджет на фінансовий рік 1969. Конгрес зменшив бюджет на 6 більйонів дол., з чого на Департамент Оборони припадає коло 3 більйонів. Більшість зредукованих кораблів була збудована під час другої світової війни. Це малі бойові одиниці й помічні кораблі, але є між ними атомовий підводний корабель, один кружляк з керованими ракетами та один літаконосець.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В ЛИПНІ ц. р. дещо зменшилося в порівнянні з червнем і становило 3.7 відсотка всіх робітних сил країни, а в червні воно виносило 3.8 відсотка. Число всіх робітних сил в цій країні в липні ц. р. було рекордово велике — 81 мільйон. З цього 77.7 мільйона було затруднених, на 1.5 мільйона більше як в тому самому часі 1967-го року. В червні безробітних було 3 мільйони, бо численні учні під час вакацій шукали праці. В липні це число було дещо менше, але воно більше від числа безробітних в квітні і в травні, коли без праці було тільки 3.5 відсотка всіх робітних сил.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ Інститут звітує, що в шістьох місяцях ц. р. економічні втрати внаслідок автомобільних катастроф виносили 6.4 більйона дол. на 319 мільйонів більше, як в тому самому часі 1967-го року. Якщо така звишкова тенденція продовжуватиметься і в другій половині цього року, то 1968-ий рік буде рекордовим під кожним оглядом: щодо числа смертних випадків, щодо числа автомобільних катастроф та числа поранених і матеріяльних втрат.

РОЇ ІНСЕКТІВ СПРИЧИНЯЮТЬ ЛЕТУНСЬКІ катастрофи, бо осідають на шибах літаків та унеможливлюють летунам бачити, що діється перед літаком. Інсекти мали спричинити те, що в неділю 4-го серпня в повітрі зударилися два літаки, один пасажирський та один приватний, внаслідок чого обидва вони мусіли передчасно приземлитися, летячи з Шикага до Мілвокі. Пілот пасажирського літака повідомляв контрольну станицю, що він не може бачити, бо інсекти масою осіли на його вікні. Летун дістав дозвіл піднестися з висоти 5,000 стіп до 7,000 стіп, де міг продовжувати лет.

ПРОДУКУЮТЬ МАШИНУ - МАГАЗИН, в якій можна буде зберігати людські органи, такі як серце й нирки, та пізніше їх пересаджувати пацієнтам, які їх потребують. Досвід з тваринами виявив, що нирки можна зберігати в живому стані впродовж 72-ох годин і пізніше їх з успіхом пересаджувати іншим тваринам. Сподіваються, що за десять років винайдуть спосіб заморожувати людські органи та зберігати їх необмежений час. Машину до зберігання людських органів винайшли лікарі - хірурги Міннесотського університету в Міннеаполісі. Цією машиною користуються в Америці і в Европі. Вона охолоджує, додає кисню і крови тим органам, що є в ній.

СВІТЛАНА АЛЛІЛУЄВА, донька совєтського диктатора Йосифа Сталіна, яка перебуває тепер у ЗСА, надіслала одному із своїх приятелів у Парижі листа з повідомленням, що вона спалила ще влітку минулого року свій совєтський пашпорт, щоб ніхто не думав, що вона хотіла б колись вертатися до Совєтського Союзу. Водночас із цим Аллілуєва заявила, що вона буде старатися про громадянство ЗСА.

В КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ йде намагання припинити екстремістичний рух „Великої Пролетарської Культурної Революції", який почав загрожувати існуючому комуністичному режимові й повною анархією в країні. Для тієї мети творять спеціяльні „комітети ідейної пропаганди Мао Тсе - тунга", завдання яких — стримувати екстремістів у їх намаганнях захопити владу й усунути з партійного керівництва й адміністрації всі помірковані елементи. Творяться такі „комітети ідейної пропаганди" з робітників і селян, особливо ж в університетах й інших центрах лівих екстремістів.

ПІД ЧАС КОНФЕРЕНЦІЇ ЄПИСКОПІВ І ДІЯЧІВ АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ, яка відбувається в Лондоні, розгорнулася ширша дискусія над проблемою висвячування жінок на дияконів, священиків, а то і єпископів. Якщо б така реформа була схвалена, то це привело б до далекосяжних змін не тільки в Англії, але також в Єпископальній Церкві у ЗСА, де роля участи жінок в священичому стані є джерелом затяжної контроверсії.

ІЗ ЗУСТРІЧІ ПЕРВОІЄРАРХІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

Після відвідин в Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА у Бавнд Бруку Кардинал Йосиф Сліпий прощається із господарями і збирається від'їжджати. На фото (зліва): о. М. Земляченко, проф. В. Ленцик, Митрополит Іоан Теодорович, о. шамб. д-р М. Марусин, один із православних священиків, Архиєпископ Мстислав Скрипник, Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий та єпископ Стемфорду Йосиф Шмондюк.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ ВІДВІДАВ УКРАЇНСЬКІ ОСЕЛІ

Продовж минулого четверга, 8 серпня цього року, Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий відвідав, після гостювання на Пластовій Оселі в Іст Четгем, Н. И., в середу 7 серпня та відвідин увечорі цього ж дня української католицької парафії у Вотервліт, де його вітали теж вірні парафій Амстердам, Коговз Гадсон, Літл Фоллс, Пітсфілд і Трой, українську вакаційну оселю в Гантері, оселю Спілки Української Молоді в Елленвіл, Н. И., та оселю Українського Народного Союзу — Союзівку в Кергонксоні, Н. И. В цьому числі подаємо репортаж із відвідин у пластовому таборі в Іст Четгем. В черговому числі будуть подані репортажі з Гантеру, оселі СУМА в Елленвіл та із Союзівки, що їх Верховний Архиєпископ відвідував у четвер 8 серпня.

КАРДИНАЛ ЙОСИФ ГОСТЕМ ПЛАСТУНІВ

Іст Четгем, Н.И. (а.мм.). — Грімке пластове „А щаслива Вам дорога!" — залунало з тисячі грудей виструнчених пластунів і пластунок на прощання своїх Архипастирів. Преосвященнішому Кир Йосифу Шмондюкові дякувала молодь, що укладаючи програму не забув за пластову молодь, а Блаженнішому Верховному Архиєпископові Української Католицької Церкви Кир Йосифові Сліпому, вдячність, що не тільки затвердив програму, але й призначив для відвідин пластової молоді майже цілий, для неї незабутній день, 7 серпня 1968 року. І хоч на Вовчій Тропі (розлога заліснена 600 акрова пластова оселя біля містечка Іст Четгем коло Олбані, Н. И.) таборує зараз 264 новаки і юнаки зі своїми булавами, то на вістку про відвідини приїхало 5-ми автобусами і около 200 автами дальших 600 до 700 пластової молоді, зокрема дівчат, які 3 серпня покінчили свій тритижневий вишкіл на цій оселі. Численно прибули теж батьки молоді та члени Пласт - Прияту з Бостону, з Гартфорду, Філядельфії, Сиракюз, не кажучи про ближчі місця.

Молодь роз'їжджалася чи розходилася до своїх шатер рада, щаслива. Показалося, що це не була ще одна імпреза, в якій старші кажуть їм брати участь — але це був рідкісний день, повний переживань, незвичних подій, простих, зрозумілих, безпосередніх слів, які й у наймолодшого віком розбурхували думку, казали працювати уяві, давали справжній духовий пир. Проповідь Преосвященнішого Владики Шмондюка під час Св. Літургії про значення Пласту й пластового руху й про надії, які з ним зв'язує Українська Церква. Слово Блаженнішого після „Буди Ім'я Господнє" — було таке безпосереднє, зрозуміле молоді й заохочуюче до досконалення себе, що молодь опісля його живо коментувала.

Ми українці хочемо бути сильні — казав Верховний Архиєпископ. Сили сьогодні не дає кількість, але знання, наука. Невідкладним доповненням знання, це сильний характер, непохитність, сталення волі. Першим виявом характеру це вірність своїй церкві, своєму народові, з якого походимо. Під час обіду Їх Блаженство висловив думку, що знайшов дійсність кращою, як йому її з далека представляли. Передовсім находить безліч людей, які працюють і трудяться на церковному й громадському полі з ідейних мотивів, а не „за долар". Дальше — це прив'язання до своєї церкви, громади — каже йому більш оптимістично дивитися на небезпеку денаціоналізації. Праця Пласту, як видимо успішна, шукання нових, ще кращих, доріг і способів — є одною з причин Його оптимізму.

На лісистій крутій дорозі, що провадить до табору розставлена юнацька чота, яка свистком подає до табору, що Достойні Гості їдуть. На відкритій брамі напис великими буквами „Вітаємо Вас, Дорогий Духовний наш Батьку". Від головної брами до каплички уставлений шпалір спершу сеніорів, далі старших пластунів, юнаків і новаків. Перед каплицею пластові пластунки. Перед входом, авто зупинилося й із авта висіла висока постать в білім накриттю на голові й помітно усміхається до занімілої з зацікавлення і зворушення молоді. Верховного Архиєрея зустрічав господар оселі, Володимир Сушків в асисті пластуна і пластунки — хлібом і сіллю, а маленька новачка, Оксана Куровицька, деклямувала в честь Верховного Архиєпископа віршик, авторства Лесі Храпливої, й передала квіти.

Перед головним будинком привітав Гостя Голова Крайової Пластової Старшини Ярослав Бойдуник, коротким словом, в якому, дякуючи за ласкаві відвідини — згадує відвідини Покійного Славної Пам'яти Митрополита Шептицького у пл. таборі „Сокіл" біля Підлютого з-перед 40 років. Ці відвідини, як теж посвячення прапора пл. Куреня Червона Калина в 1930 році на Маківці Їх Блаженством Йосифом — залишились в його пам'яті, так, як ці відвідини остануть до віку радісною подією в умах присутніх, а зокрема молодих.

Перед Каплицею молодь і старші в скупченні вислухали Архиєрейської тихої Св. Літургії, що її служили Їх Блаженство Кардинал Йосиф Сліпий та Преосвященніший Кир Йосиф Шмондюк. Сослужителями були: о. шамб. Е. Монастирський, о. декан В. Середович, о. Д. Данилів, пластуни сеніори о. д-р В. Ковалик, о. Я. Шуст і о. Б. Смик, капелян Пласту. Дияконує о. шамбелян М. Марусин. Пластуни відповідали хором. До св. Причастя приступило дуже багато молоді і старших. Причащали чотири священики між ними частинно й сам Блаженніший.

Після обіду були відвідини новацького табору і їхніх куренів „Стрілецька Кіннота". Новики на дерев'яних кониках уставилися в чотирокутник, гримким Слава привітали Їх Блаженство і Єпископа Йосифа, кінь. почот, а Комендант ст. п. Петро Дармограй (ЧК) звітував за свою „Кінноту".

Авто з гісьми під'їздить на гору, де в лісі розтаборився юнацький табор. Блаженніший цікавиться порядком в шатрах, розмовляє зі стійковими. Мешканці шатер юнаки всі на поляні перед табором. Тут вони підготовили програму святочної ватри. Ватрою проводив Комендант юнацького табору пл. сен. Ігор Раковський, він же комендант свята.

Програма показової ватри, (без огню — бо була це щойно третя після полудня) різноманітна: Заприсягають юнака після другої проби, новаки презентують аркана під звуки таборової мандоліни й гітар Подвійний квартет 30-ого Куреня юначок Ню Йорк, під проводом однієї з них (Квітки Ценк) співає гарно в ясному пісень під акомпанемент гітар. На знак признання Їх Блаженство просить їх підійти до благословення. Вони підходять й стають у стіп Владики у своїх гуцульських киптариках. „От і краса" — захоплено коментує маєстро Кушнір і заповідно кидається фільмувати сцену з у-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Збірка на Фонд Верховного Архиєпископа проходить дуже успішно

Ню Йорк. — Комісія Фонду Верховного Архиєпископа відбула тут своє засідання в дні 7 серпня ц.р. Голова Комісії д-р Богдан Олесницький інформує, що збіркова акція між професіоналістами, бизнесменами та іншими громадянами розвивається дуже успішно. Чимало людей, що хочуть жертвувати, самі зголошуються до комісії, складаючи більші або менші пожертви. Як досі, з більших пожертв в Ню Йорку та околиці один з громадян п. Михайло Тимко з Ню Бронсвику з власної спонуки зголосив до Комісії пожертву 3.000 долярів. Вісімнадцять осіб пожертвували по 1,000 долярів, а багато інших по 250 - 500 долярів. Член основник і довголітній голова Товариства Української Кооперації директор Іван Шепарович, надсилаючи чек на 100 дол. і зобов'язуючись вплачувати таку суму кожного року в липні аж до кінця життя, закликає складати відповідні датки на згадану шляхетну ціль усіх своїх друзів кооператорів і всі кооперативи в Америці і в Канаді. В порозумінні з комісією лікарі в Шикаго зібрали між собою на Фонд Верховного Архиєпископа понад 20,000 долярів. З уваги на вже недалекий від'їзд Первоієрарха є побажане, щоб присшишити акцію складання пожертв. Спільна вечеря 1,000-долярових жертводавців з Їх Блаженством Верховним Архиєпископом відбудеться у Стемфорді, не як було пляновано у вівторок 13-го серпня, а в середу 14 серпня о год. 6-ій вечора, про що жертводавці будуть своєчасно повідомлені. Комісія інформує, що чеки слід виставляти на Self-Reliance в Ню Йорку, а посилати їх на адресу: Тарас Куровицький, 128 First Avenue, New York, N.Y. 10009. Список жертводавців невдовзі буде проголошений в пресі.

Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф відвідає українську парафію і громаду в Сиракюзах

Сиракюзи. — Парафіяльний уряд і громадський комітет повідомляють, що Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий відвідає українську католицьку парафію й українську громаду в Сиракюзах у найближчий вівторок, 13 серпня ц. р. Блаженніший Владика приїде літаком до Сиракюз з Ню Йорку о год. 4:30 по пол. Того ж дня о год. 7-ій вечора в місцевій українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя буде відправлена Архиєрейська Св. Літургія. Збірка організацій з прапорами і корогвами біля церкви о год. 6-ій веч. Парафіяльний уряд і громадський комітет сподіваються, що всі українці Сиракюз й околиць візьмуть масову участь у цих урочистостях.

НА КАНДИДАТА НА ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА ВИБРАНИЙ ГУБЕРНАТОР СПІРО ЕГНЮ; НІКСОН ОБІЦЯЄ ДІЯТИ В СПРАВІ МИРУ У В'ЄТНАМІ І ПРАВОПОРЯДКУ В ЗСА

Маямі Біч, Флорида. — В четвертому дні Республіканської Номінаційної Конвенції 8-го серпня новонайменований кандидат на президента Ричард М. Ніксон повідомив, що він вибрав собі меріленського губернатора Спіра Егню на кандидата на віце - президента, що Конвенція схвалила по короткій револьті ліберальних республіканців. Ніксон у своїй промові прийняв вибір і обіцяв, що він, як стане президентом ЗСА — то старатиметься якнайскорше закінчити війну у В'єтнамі та завести законний порядок в цій країні. Проти пропозиції Ніксона найменувати на кандидата на віце - президента губернатора Егню виступили ліберальні республіканці, які твердили, що при консерватизмі дещо Ніксонові повинен бути для рівноваги ліберальніший кандидат на віце - президента. Вони пропонували нюйоркського посадника Джана Ліндзі, мишигенського губернатора Джорджа Ромні, або сенатора Чарлза Персі з Іллиной. Почалися переговори між прибічниками, які не могли вирішити цього непорозуміння, і вкінці постійний голова Конвенції Джералд Форд зарядив голосування, після якого виявив, що величезна більшість Конвенції затвердила вибір Ніксона: губернатор Егню дістав 1,025 голосів, губернатор Ромні 182, посадник Ліндзі 10, губернатор Огайо Дж. Ровдес і сенатор Едвард Брук із Массачусетс — по одному. Після того встав губернатор Ромні і запропонував, щоб Конвенція одноголосно затвердила губернатора Егню на кандидата на віце - президента, що і сталося. Револьта проти номінації Егню виникла тому, що вона була великою несподіванкою для всіх, навіть і для самого Егню, який про неї довідався на кільканадцять мінут перед тим, як на пресовій конференції Ніксон повідомив про своє рішення журналістів. 49-річний губернатор Егню став відомим ширшій громаді аж на цій Конвенції, коли 8-го серпня вранці виголошував промову про те, щоб Конвенція найменувала Ніксона. Егню заявив журналістам: „Я був приголомшений. Я навіть не передбачав, що це може статися. Воно впало на мене, як грім з ясного неба". Та пізніше губернатор Егню освоївся з новою ситуацією і заявив, що хоч він досі і був невідомий ширшій громаді, то він старатиметься під час виборчої кампанії, щоб виборці могли пізнати його програму. Пізніше виявилося, що це мільйонер грецького роду 63-річний Томас А. Паппас причинився до того, що Ніксон вибрав собі на віце - президента губернатора Егню, який також є з грецького походження. Паппас був на Конвенції і після номінації Егню відлетів незамітно з Маямі Біч так само, як він і прибув на Конвенцію. Егню брав участь у другій світовій війні як командант сотні і здобув собі кілька відзначень за бойову поставу супроти ворога. Після номінації Егню Ніксон виголосив промову, в якій з'ясував свою програму, коли буде вибраний на президента цієї країни. Ця програма в найкоротших словах така: мир у В'єтнамі та привернення порядку й законности в цій країні. Закликаючи республіканців до перемоги у виборах цього року, Ніксон сказав: „Виграймо ці вибори для Айка!". Критикуючи політику Уряду президента Джансона новий республіканський Кандидат заявив, що треба конче „докладно вичистити дім і зробити переоцінку американської політики в кожній ділянці". Ніксон заявив присутнім на Конвенції, які його гаряче оплескували, що „найвищий час, щоб ми почали діяти як велика держава, щоб здобути назад ту пошану, яку ми мали в світі". На думку Ніксона Америка має клопоти тепер не тому, що її нарід мав неуспіхи, тільки тому, що її провідники не дописують. Ніксон обороняв своє становище, чому він вибрав собі на першого помічника губернатора Егню. Це сталося тому, що Егню має кваліфікації на те, щоб бути в потребі президентом ЗСА, він буде дуже помічним у виборчій кампанії і він має всі дані на це, щоб з успіхом виконувати обов'язки віце - президента, які будуть значно ширші, як це було досі. Конвенція закінчилася ентузіязмом делегатів, які роз'їхалися з вірою, що в листопаді виграє вибори Ричард Мелгавз Ніксон.

Президент Джансон має кишкове захворювання

Остін, Тексас. — Контроля здоров'я президента Линдона Б. Джансона виявила, що він має кишкове захворювання, яке лікарі називають diverticulosis. Це захворіння Президента є на його грубій кишці, воно йому не докучає, але лікарі мусять докладніше пізнати стан здоров'я пацієнта і зарядили, щоб він впродовж 48-ох годин був тільки на плинній дієті, і після того в найближчому тижні пацієнт переходитиме дальшу лікарську перевірку здоров'я, яка буде докладніша, як дві попередні перевірки. Представник Білого Дому заявив, що подібну недугу мають коло 30 відсотків всіх людей у віці понад 50 років.

Помер Константин Наконечний, колишній голова Округи УНС в Перт Амбою

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З Головної канцелярії Українського Народного Союзу повідомляють, що 1-го серпня 1968 р. в місцевості Едісон, Н. Дж., в шпиталі ім. Джана Ф. Кеннеді, помер (на 72-ому році життя) відомий союзовий діяч, сл. п. Константин Наконечний. Покійний народився 2-го червня 1897 р. в селі Данильче, рогатинського повіту в Галичині, в родині Костянтина та Меланії з Гривняків Наконечних. У двадцятих роках, після першої світової війни, Покійний виїхав на постійний побут до Монтреалю в Канаді, а згодом в 1953-ому році перенісся до ЗСА. В Монтреалі Покійний був предсідником, згодом секретарем Відділу УНСоюзу св. Володимира ч. 474, переїхавши до ЗСА став активно працювати в своїм новім Відділі ч. 372 та в Окружному Комітеті Відділів УНСоюзу з осідком в Перт Амбою, якого ряд років був головою. До своєї смерти він живо цікавився союзовою працею та українським громадським життям. Покійний залишив дружину Параскевію, три доньки Анастазію Татугу в Україні та Марію Кручак і Анну Якубович в цім краю, а також десятьох внуків та чотирьох правнуків.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пахолки народовбивника

На Четвертій вулиці в Ню Йорку доживає свого віку горстка так званих „українських прогресистів", на яку тепер уже ніхто не звертає уваги і яку можна б цілком забути, якби час від часу не подавала вона про себе голос.

Деякий час тому на цьому місці вже згадувано про ту „найгіршу породу" з Четвертої вулиці, яка досі не спромоглася на бодай одне слово протесту проти нової хвилі арештів, засудів та переслідувань окупаційним комуно-московським режимом в Україні українських діячів культури, переважно самих же комуністів. Навпаки, „найгірша порода" намагається заперечувати відомі вже в цілому світі факти про ті окупантські народовбивчі заходи. Комуністична партія Канади проголосила звіт своєї комісії про русифікацію в Україні, видатний український „прогресист"-комуніст у Канаді, Іван Коляска, опублікував документальну книжку про народовбивчу русифікацію, з усіх боків плюють нашим четвертовуличникам в очі, а вони кажуть, що це — дощ падає.

Тепер трапився новий випадок. Чехословацьким комуністам аж надто дошкулила старшобратська „опіка", і вони, постановивши „піти власним шляхом до соціялізму", повели сміливу акцію демократизації й лібералізації свого режиму, не зважаючи на величезний натиск і погрози з Москви. Більшість комуністичних партій у вільних і навіть у деяких комуністичних країнах виявили свої симпатії і підтримку для чеських комуністів, новому розвиткові в Чехо - Словаччині дуже сприяють комуністичні лідери української меншости в тій країні. Тим часом „наші" четвертовуличники поспішили заявитись по боці Москви та ще й від себе кинули на адресу „ревізіоністів" кілька сміховинних погроз.

Справді, клясичні пахолки! Тоді, коли наш нарід конав у лабетах звироднілого Сталіна, коли мільйони вмирали від створеного окупантом голоду, коли могили у Вінниці та по багатьох інших містах України наповнювались трупами невинних жертв, ці пахолки, хоч знали страшну правду, прославляли Сталіна, аж поки самі „соратники" не викинули його з мавзолею. І так без кінця й краю. Кожний диктатор і народовбивець у Кремлі живе в постійній непевності, не вірить своїм найближчим співробітникам, а то й членам своєї родини. Але кожний з них завжди може бути певний, що четвертовуличні пахолки служитимуть йому вірно аж до гробової дошки.

Фальшування історії

В історії України, зокрема в історії української науки, записана тривало дата 14 листопада 1918 року, коли то — після довгої підготови й наполегливих заходів українських науковців — засновано на основі закону гетьманської Української Держави Українську Академію Наук в Києві в складі трьох Відділів — Історико - Філологічного, Фізико - Математичного і Соціяльно - Економічного. Вже тоді призначено перших академіків — дійсних членів УАН, які на першому своєму зібранні обрали на президента Академії ученого геохеміка Володимира Вернадського і на неодмінного секретаря філолога-сходознавця Агатангела Кримського. Негайно після заснування Академія почала свою працю, і перші друковані звідомлення із її діяльности охоплюють цей початковий період — місяці листопад і грудень 1918 року.

Такі історичні факти зафіксовані в наукознавчій українській і світовій літературі. Але, як і в багатьох інших справах та ділянках, цих фактів не хочуть визнати московські окупанти України і їхні експозитурники в Україні. Заслугу заснування Української Академії Наук вони намагаються приписати собі і для тієї цілі, фальшуючи наявно історію, переносять дату заснування на лютий 1919 року, коли то в короткому періоді окупації Києва совєтська влада проголосила наказ народного комісара освіти про . . . матеріяльне забезпечення вже існуючої Академії. Абсурдність такого намагання у фальшуванні історичної дійсности усвідомили уже й більш об'єктивні із совєтських нуковців і в новіших публікаціях до історії Української Академії Наук дату створення її вони встановляють з деякими застереженнями таки на листопад 1918 року.

Не зважаючи на незаперечну історичну правду, керівники совєтського режиму в Україні не відважуються визнати й досі справжньої дати заснування Української Академії Наук, перейменованої ними самовільно з початком 1936 року в „Академію наук УССР". Створивши в Києві окрему урядову комісію для відзначення 50-річчя Академії, вони проголошують знову, що датою її заснування був день 11 лютого 1919 року, і збираються святкувати цей ювілей в 1969 році, коли насправді Академія входитиме вже в 51-ий рік свого існування.

В. Ткач

КАПІТУЛЯЦІЯ ЧЕХО-СЛАВАЧЧИНИ?

У нашій попередній статті про події в Чехо - Словаччині помилково подано відомість про прибуття до Праги 18-го липня маршала Тіта і лідера французьких соціялістів Вальдека Роше. Просимо вибачення у читачів. Така відомість була, очевидно, без належної перевірки подана великими пресовими аґенціями і передрукована в чолових европейських газетах. Насправді, лише Вальдек Роше був у Празі 19 липня. Приїзд Тіта відложено.

Однак, приїзд югославського і румунського лідерів, щоб виявити підтримку для чехословацьких „націонал-комуністів" у їх змаганнях з Москвою, буде свого роду „муштардою по обіді", бо все, або принаймні все найголовніше, вже вирішено в малому містечку Черні на кордоні з Україною (чи не іронія долі, що конференція між московськими і празькими лідерами відбувалася малощо не на українській території?!) над Тисою і підтверджено у Братиславі під час конференції, яка розпочалася 3-го серпня і в якій, крім представників Москви, брали участь представники Східньої Німеччини, Польщі, Болгарії і Угорщини. І тому Тіто і Чаушеску, якщо вони вважатимуть за доцільне їхати в цих обставинах до Праги, знайдуть там не рішених на все „ребеліянтів", яких вони мали б підбадьорити й приобіцяти їм свою повну підтримку, а більше чи менше „спацифікованих" й упокорених Москвою людей, які переконалися в тому, що взяли на себе нездійсненне завдання.

Всупереч оптимістичним заявам і усміхненим обличчям чехословацьких лідерів та статтям деяких европейських часописів — Москва таки здолала зломити спротив чехословаків і виграла принаймні перший етап свого змагання з празькими „бунтівниками". Про це, хоч і обережно і з прихованим жалем, пишуть деякі европейські коментатори подій у Чехо - Словаччині.

Що сталося? Перед конференцією в Черні празькі лідери твердо трималися двох вимог: 1. Вони не підуть на жадні розмови, поки з території Чехо - Словаччини не будуть виведені совєтські війська, які в червні відбували там „маневри"; 2. Вони будуть вести розмови лише з комуністичними партіями окремих країн, а не разом з представниками партій аж 5-ох комуністичних держав, що виглядало б на покликання перед трибунал у ролі обвинувачених. Від цих вимог нічого не залишилося. Совєтські війська далі перебувають в Чехо - Словаччині, а вже відбулися конференція в Черні і „трибунал" у Братиславі...

Мало того. Хоч результати нарад в Черні властиво тримаються в таємниці, загальновідомо, що чехословацькі провідники змушені були погодитися на дальше перебування на своїй території совєтських військ. На який час, це справа неясна. Але навіть якщо визначено для такого п е р е бування якийсь реченець, то цей реченець завжди може бути продовжений.

Що ж дістала, взаміну за такі поступки, Прага? Запевнення, що її суверенність не буде заторкнута і що процес „лібералізації" режиму, як внутрішня чехословацька справа, може далі продовжуватися. Для цього чехословацький провід мусів зі свого боку дати урочисті приречення, що він буде неухильно триматися союзу з СССР і державами Варшавського пакту, а також сам дасть належну відсіч усім тим, які шкодитимуть „справі соціялізму" в Чехо - Словаччині.

Проте, перебування совєтських військ на території Чехо - Словаччини зводить нанівець всякі декламації про суверенність і невтручання у внутрішні справи. Бож підступні совєтські методи опановування чужих країн загальновідомі. Перебування совєтських військ у Чехо - Словаччині — це означає відкриті кордони для руху цих військ, для постачання і, найголовніше, для спроваджування з СССР всякого роду „експертів", які могтимуть свобідно порушуватися на всій чехословацькій території. Це означає, далі, постійну підтримку збоку цих аґентів для чеських „сталіністів", постійні інтриґи і, врешті, кожночасну можливість, використовуючи найблагіший претекст, „прийти з допомогою справжнім комуністам у Чехо - Словаччині", усуваючи набік „ревізіоністів". Отже, те найголовніше, чого хотіла досягти Москва, вона досягла. В цих обставинах говорити про перемогу „ відважних і зручно маневруючих" празьких лідерів — це просто насміхатися з них самих...

Треба признати, що чехословацькі провідники опинилися у дуже тяжкому, майже безвихідному становищі. Вони мали переконати Москву, що вони остільки добрі комуністи, що для провадження дальшої політики в комуністичному дусі їм непотрібно підтримки совєтських військових частин. Але на це Москва відповідала: якщо ви далі залишаєтесь на беззастережних комуністичних позиціях і хочете затримати з нами союз, то чого вам боятися „братнього" совєтського війська?! Воно ж вам тільки допоможе проти можливої аґресії західніх імперіялістів!

Що на це мали відповідати празькі лідери? Очевидно, переконати Москву в тому, що вони залишаються далі „добрими комуністами", можна було тільки способом незаперечування фактичній мілітарній окупації своєї країни. А в такому випадку Москві немає чого непокоїтися тим, що будуть плянувати і як будуть діяти чехословацькі комуністи на чолі з Дубчеком. Тому вона й погодилася толерувати ще деякий час нинішній провід чехословацької комуністичної партії. В цьому, у фізичному залишенні при владі екіпи Дубчека, можна вбачати єдиний реальний здобуток, що його осягла Прага. Але на як довго?

Европейська преса, яка місяцями не приховує своїх симпатій щодо Чехо - Словаччини, намагається тепер знайти хоч трохи позитивних моментів, що їх здолали здобути для себе чехословацькі лідери. Наприклад, паризький щоденник „Фіґаро" пише, що після Черни не залишилося ні переможених, ні переможців, і чехословацькі лідери, примусивши своєю стійкістю і своєю зручною поставою Москву відмовитися від безпосередньої мілітарної акції, впроваджують новий стиль у взаємовідносини поміж СССР й іншими державами. З цього виникає, мовляв, надія, що СССР взагалі злагіднить свою аґресивну поставу у відношенні до зовнішнього світу.

Проте, мимоволі постає враження, що західньоевропейська преса, вихваляючи мужність чехословацького проводу і дошукуючись хоч тіні позитивів у сьогоднішній ситуації в Чехо - Словаччині, робить це тому, що відчуває потребу сховати своє неспокійне сумління. Фактом бо є, що вже кілька місяців увесь світ приглядається брутальній грі Москви з чехословацькими „відступниками". П р и г лядається безчинно! Бо і на Заході і в Москві, і, насамперед, у Празі добре знають, що в найгіршому випадку Чехо-Словаччина не дістала б жадної допомоги: якби в дію увійшли танки, то Захід щонайбільше поплакав би над долею Праги, як він плакав над долею Будапешту. А це тому, що навіть якби хотів, то при нинішній міжнародній ситуації не зміг би нічого вдіяти...

Якщо Москва стрималася від безпосереднього воєнного нападу на Чехо - Словаччину, то не тому, що розпочинає якийсь „новий стиль" у своїй політиці. Вона боялася несприятливої реакції серед ряду комуністичних партій Заходу, хай і прихованого, спротиву новому актові насильства серед неросійських народів Совєтського Союзу, а може й серед самих росіян. Бо антирежимові процеси щодалі все більше поглиблюються в цілому СССР. Це ті процеси, на які можуть покладати надію не тільки заінтересовані народи, але й найновіша жертва аґресії Москви — Чехо - Словаччина.

Для українців останні події в Чехо - Словаччині цікаві ще й тим, що в їх етапі, який мав місце над Тисою, взяв участь і наш земляк, секретар КП України Шелест. Подробиці перебігу конференції в Черні невідомі. Тому ми не знаємо, чи і що говорив Шелест під час цієї конференції. Але не важко вгадати, що він не підтримав там чехословацької делеґації, не склав заяви, що солідаризується з нею, бо Україна перебуває ще в гіршому стані, ніж Чехо - Словаччина. Часи міняються. Трудно очікувати від Шелеста такої мужности, яку виявив був гетьман Полуботок перед царем Петром... Але, приїхавши разом із своїми московськими начальниками „усмиряти" чехословацьких „ребеліянтів", він ще раз унагляднив, що не репрезентує не тільки українського народу, але й рядових українських комуністів, які борються за права поневоленого Москвою українського народу.

Д-р Михайло Біда

ФЕДЕРАЛЬНА РЕЗЕРВНА СИСТЕМА ЗСА

(5)

У багатьох випадках довір'я дається на р і ш е н н я банкірів, щоб вони видавали позики на певних і здорових основах. Але крім того Правління Директорів дає право контролерам контролювати банкову діяльність у ділянці видачі кредитів. Такі „дібрані" контрольовані кредити можуть мати якийсь важливий напрямок, а головне поштовх до більшого розвитку якоїсь галузі господарства. Спеціяльна контроля може заборонити с п рямовувати банкові позики фінансувати, наприклад, біржові операції, але тяжко заборонити видачу таких кредитів, коли вони були видавані для господарських цілей, а опісля власник позики обернув ці гроші для спекуляції на біржі.

Головне, що нема таких приписів, як позичаючий має витратити позичені у банку гроші. Ця неспроможність заборонити відплив фондів до заборонених секторів спекуляції має свої специфічні наслідки.

Дібраний к р е д и т має ще більше недоліків тоді, коли ви вірите у вільний індивідуальний вибір споживача.

Контроля біржових кредитів

У багатьох випадках споживач купує стаки і бонди на т. зв. „мінімум". А це означає, що він платить брокерові якусь частину вплати т. зв. „давн пейментс", а решту грошей на цілу вплату позичає у брокера, залишаючи при тому певну частину новокуплених стаків, як заставу за позику. Брокер взаміну позичає гроші в комерційному банку, де покупець стаків не може заплатити готівкою. Отже, малий „мінімум" вимог дає спекулянтам можливість позичати гроші у банку на купівлю стаків, хоч законом заборонено банкам позичати гроші на купівлю всякого роду цінних паперів.

Відколи почав діяти забезпеченевий вимінний Акт (The Securities and Exchange Act of 1934), Правління Директорів має правну силу реґулювати мінімум вимог у ділянці торгівлі стаками навіть до 100%, тобто платити за стаки повну суму в готівці. У висліді нормативних заходів від 1934 р. мінімум вимог довів до важливих змін у ділянці спекуляції цінними паперами в порівнянні з неконтрольованим періодом з-перед 1920-их років. Треба відмітити, що у великому біржовому піднесенні (бум) 1950 року ціни на стаки дійшли до багато вищого рівня, ніж це було в 1920 р. Але мінімум вимог становив від 50 до 100%.

Приблизно вся купівля відбувалася за повну готівку, а тому в меншій мірі доходило до несовісного та непевного спекулятивного торгу.

Сьогодні кожний згідний з тим, що Федеральний Резервний мінімум вимог по можливості керує здоровими та строгими заборонами і впливає додатньо на те, щоб не витворювалась спекулятивна торгівля стаками і щоб не творилось штучного піднесення цін на біржових ринках.

Все ж таки, якщо біржа у великому застої і потребує спонукуючих поштовхів, тоді не дуже багато помагає такий засіб, як зменшення мінімуму вимог для позик на нові стаки. З цього видно, що діяльність Федеральної Резервної Влади у контролі кредитів інвестицій у ділянці стаків є більше ефективною, ніж її сила та спроможність у спонуканні біржі до більшого пожвавлення та розквіту.

Контроля споживчих кредитів

Більшість кредитів розтягається на споживачів через купців і приносить такий самий вислід на покупців, як пряма банкова позика на споживача. У дійсності купець чи інший торгівець часто фінансує потреби споживачів посередньо, затягаючи на цю ціль позику в банку. Споживчий кредит так само, як і біржовий кредит, виявився не постійним, він то входить у фазу піднесення, то переходить до депресії, тобто розвивається дуже скоро в період пожвавлення і звужується дуже скоро в період депресії. Для прикладу треба відмітити, що з загальної маси на біржових операціях у 1929 р., що становила 6 більйон. дол., у 1933 р. ці операції вже зменшились до 3 більйонів, а у порівнянні з 1959 р. зросли до 45 більйонів. Очевидно, тут головну ролю відіграли такі фактори, що причинились до видачі більших позичок, як купівля автомобілів, холодильників, телевізорів, пральних машин і багатьох інших товарів, за які сплачувано ратами протягом 18 місяців.

Під час другої світової війни Федеральна Резервна Влада одержала право оподатковувати мінімум вплати (давн пеймент) і максимум часу сплати на всі споживчі добра, що їх купують на сплати ратами. Підвищення „давн пейменту" змушувало покупців купувати більше за готівку, ніж на кредит, зменшуючи цим період сплати за куплений товар. Тоді багато покупців, які не люблять купувати за готівку, вважали, що таке право — це формальна заборона купувати на кредит, і були б більше вдоволеними, якби ціни на товари піднесено.

Таку заборону під час війни введено на те, щоб частково стримувати інфляційний попит на споживчі головно рідкісні товари, а також відвернути попит споживачів від товарів, потрібних для воєнних цілей.

Тоді також багато покупців, здебільша з малими прибутками, противилися цим постановам, бо вони не могли купувати всіх потрібних їм товарів за готівку. Вони казали, що такі речі, як авта та холодильники, можуть купувати лише багаті, і уважали, що краще було б увести раціонування рідкісних товарів, ніж запроваджувати такі драстичні форми контролі на споживчі товари.

Контроля споживчого кредиту була заведена не тільки під час війни: вона ще довгий час задержалася й після війни, як чинник, що стримував інфляційні прояви.

У 1952 р. Конґрес скасував ці заборони і опісля рішуче відхилив домагання Президента та Федеральної Резервної Влади відновити цю контролю хоч на деякий час, щоб гамувати інфляційні тенденції.

Контроля кредитів нерухомого майна

Під час Корейської війни Конґрес тимчасово дозволив Федеральній Резервній Владі встановити мінімум вплати і максимум сплати ратами за позики на морґеджі житлових домів, щоб дати поштовх для розвитку будівництва та спонуку для нових покупців на нові кредити з призначенням на різного роду будівельні матеріяли та реконструкцію житлових будинків. Це дало добрі наслідки, головно для населення з середніми прибутками, бо для них „давн пеймент" і місячні сплати не справляли жадного клопоту.

Деякі економісти доракували зревідувати real-estate credit в такий спосіб, щоб можна було контролювати його буйний розвиток. У той час деякі державні аґенції, а головне Ветеранська Адміністрація, в с т а н о в л е н а Конґресом для заохоти будувати нові мешкальні доми, сильно підтримувала розвиток у ділянці житлового кредиту.

Прямий тиск або моральна порада

Останнім каналом впливу Федеральної Резервної Влади на реґулювання кредиту може бути те, що, коли вона бачить якусь загрозу у господарському житті, то може заборонити банкам в и д а в а т и п о з и к и для певної галузі господарства. Це можна зробити через заборону або пораду для банкірів. Урядовці чи банківські контролери можуть повчити, як треба поводитися в видачею кредитів, а також як застосувати більші вимоги у ділянці видачі кредитів та інвестицій.

Федеральна Резервна Влада може вислати повідомлення до банків-членів з пересторогою видавати позики на певні спекулятивні цілі, але такі моральні впливи майже ніколи не приносять бажаних наслідків

(Кінець)

Л. Щербатюк

ФІЛІЯ, ФІЛІЯ...

(НОСТАЛЬҐІЙНЕ)

(3)

Видима річ, з такими „старими лисами", як україніст Біленький, германіст Заблоцький чи латиніст Мечник, таким хитруванням нічого не вдієш, бо вони тебе бачать наскрізь. Але психологічна ставка йде на натури чутливі, перешляхетнені, які вину за всякі конфлікти ладні приписати насамперед собі. Учень хитряга і розшифровує такі натури негайно. Професор Балей був людина нервова й частенько вибухав гнівом, але насправді це був педагог надзвичайно людяний і до учнів ставився із справжньою батьківською любов'ю. Як він, бувало, турбувався, чи всі ми зрозуміли його лекцію, чи досить приступно він нам її подав! Ці побоювання він завжди висловлював необережно перед нами.

Тож було б наївно не використати цієї його „слабої сторінки". І тому я не тільки не думав признаватися до лінивства, а навпаки: зморщивши чоло нібито в останньому зусиллі, я ще хвилинку вдивлявся у таблицю, а тоді повторив уже з нотками плачу в голосі:

— Я сі вчив, прошу пана професора . . .

Врешті я розклав руками й зідхнув зрезиґновано, мовляв, моя совість чиста, я зробив усе можливе, але така важка задача не під силу звичайному учневі.

І ось клюнуло. Балей і собі зідхнув зрезиґновано та почав роблено суворим голосом:

— Сину . . . — („сину" це вже добре, бож іще недавно я був не син, а гниль). — Тут немає нічого складного, цілком просто. Ось дивись . . . — і він став щось поясняти своєю незбагненною математичною мовою. Врешті він навіть продиктував мені початок розв'язки.

— А тепер тобі вже легко буде розв'язувати далі самому, — засяяв він.

Легко! Легко йому, але не мені. Ось уже тепер треба поставити знак плюса або мінуса. А ніхто ж у клясі (за винятком „першого математика" й двох-трьох) ніколи не знає, коли ставити плюс, а коли мінус. Знову ж кожен чомусь то думає, що хто „навіть" не знає, коли плюс, а коли мінус, той не тямить нічогісінько в математиці. Тож уже незабаром почулося Балеєве загрозливе:

— Ну?

Тут слід згадати ще одну із золотих репетентських порад тим більше, що значення її не тільки історичне, а може пригодитись і сьогодні. Тож уважаю своїм патріотичним обов'язком передати її теперішнім жертвам математики в сучасних гімназіях: усяких там гайскулах та інших тюрмах.

Отже, коли ви опинитесь біля таблиці перед гамлетівською проблемою „плюс або мінус — ось питання", ніколи не починайте писати цей каторжний знак від доземної риски. Це могила. Бо до мінуса тоді вже вам вороття немає. Учитель прожене вас безжалісно, бож ви „навіть" не знаєте, плюс чи мінус. Починайте завжди від поперечної риски, а тоді кутиком ока гляньте блискавично на першого математика. Коли він вам підморгне схвально, — кажіть учителеві впевнено-діловим тоном: „мінус". Коли ж математик хитне заперечливо головою, тоді ви спокійно перекреслюєте поперечну лінію доземною і заявляєте впевнено-ділови тоном: „плюс".

Я так і зробив. Але далі ані в зуб. Тож, не зважаючи на всі мої зусилля, „встоятись не було сили". Та воно й не диво: сили були справді неспівмірні. З одного боку потрійний доктор, який, зрештою, усе життя займався математикою, а з другого — бідна зацькована дитина, яка, крім математики, працює науково в багатьох інших ділянках (філятелістика, спорт, фільм, мандрівництво, тощо).

Але у справжній біді виявляються і справжні приятелі: мій побратим Байтала, рискуючи попасти самому під таблицю, обізвався:

— Він сі вчив, прошу пана професора, але це дуже тяжка задача, і він не може так відразу.

Балея наче кропивою вжалили:

— Як відразу? Яка тяжка задача? Таж такі простісінькі рівняння ми розв'язували ще на початку шкільного року!

— Від початку року пройшло багато часу, можна було досі й забути, — глибокодумно зауважив Байтала.

— Сі знає, — поважно підтвердив його сусід Фіяско (Так його прозвали відколи він, списуючи наспіх шкільну задачу від сусіда, написав, замість „Змова Фієско в Ґенуї" — „Знова фіяско в Ґенуї").

Роз'юшений Балей метнувся до них:

— А як можна розв'язувати складніші рівняння, якщо учень не знає простих, я тебе питаю, один з другим?

Ну, нарешті нам поталанило виманити мисливця: Балей нерозважно пустився по клясі на дискусії й „моральні науки". А нам того тільки й треба, га, га, ґа! Бо ось уже Микитка в першій лавці поклав собі на груди подвійну картку із зошита, на якій великими знаками виписано готову розв'язку рівняння. Послинивши „хемічний" олівець, я гарячково записую собі цю розв'язку на долоні, щоб за хвилину заблиснути перед Балеєм своїми надзвичайними математичними знаннями. Хвиля близького тріюмфу заливає мені серце . . .

Але тут устрянула в неєвоє діло старогрецька богиня долі Мойра (за яку я, між іншим, дістав „цвасра" на попередній лекції). Бувши проповідницею родинного фатуму, ця сувора дама вирішила, мабуть, що сьогодні я повинен поплатитися за всі батькові помилки. Виявилось, що наш противник кмітливіший, ніж ми думали. Бо ось зловісну тишу, що залягла в клясі (я усвідомив собі її аж згодом) різонув зненацька голос Балея:

— Микитка, ану лишень дай сюди те, що ти йому показуєш!

Микитка миттю відсунув картку до сусіда й встав. На його обличчі суміш не то здивування не то прикрости від незаслуженої образи. Він сказав із справжнім болем одне тільки слово:

— Я?

— Так, ти. Дай сюди те, що ти йому показував!

— Я показував? — Микитка непорозуміло розглянувся довкола, неначе прикликаючи всю клясу на свідків цієї напасти на гладкій дорозі. Але пекельні сили сьогодні заповзялися на мене: від раптового руху Микитки картка не досягла свого призначення, а, пустившись берега лавки, ґраціозно сплила до ніг саме надбігаючого Балея. Один погляд на цю картку і:

— Марш! Марш з кляси, один з другим!

Обличчя йому синіло, він тупотів ногами. Із співчуття до нього, ми з Микиткою зробили „марш з кляси'. Що ж, vir maius або nec Hercules contra pluralibus.

По полудні повідомлено батька. Цього разу мама не посміла інтервеніювати.

А ви кажете: не відповідають . . .

КАРДИНАЛ ЙОСИФ ГОСТЕМ ПЛАСТУНІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сіх сторін. І знову привітальний вірш Лесі Храпливої мистецько деклямує юнак Андрій Сливоцький. Їх Блаженство дякує й питається чи поетеса присутня. Подруга Леся підходить. Згодом виступає група юнаків і гуртом деклямує вірш Василя Симоненка. Між точками ватри виступають з привітами старшо - пластунські і сеніорські Курені, „Лісові Чорти" (пл. сен. Б. Макарушка), „Бурлаки" (група під проводом пл. сен. В. Гнатківського і пл. сен. М. Данилюка) вручають лист на березовій корі з проханням до Їх Блаженства стати почесним членом їх Куренів. Пл. сен. М. Нежанський вручає від видавництва примірник Альбому 50-ліття Пласту, а обидва Хлоп'ячі табори Вовчої Тропи цікаво розмальований альбом з зібраними підписами соток присутніх на святі. Пл. сен. Теодозій Крупа, голова Головної Булави Сеніорів, вітає Їх Блаженство від сеніорату короткою, змістовою промовою.

Після закінчення Святочної Ватри Владики відізджають на долину. Пластове братство шикується до дефіляди на головній площі.

Їх Блаженство з Владикою Стемфорду та почотом, члени Головної і Краєвої Ради й Старшини відбирали дефіляду всього пластового братства від новацтва до сеніорів. Замикав похід старшо пластунський й сеніорський Курінь „Лісових Чортів" у своїх капелюхах з перами.

Промовив Голова Головної Пластової Булави друг Ю. Ференцевич та в теплих словах подякував Їх Блаженству за Його прихильність до Пласту та просив благословення.

Відспівано гимн закарпатських пластунів. Верховний Архиєпископ поблагословив ряди. Пластове Братство дякує пластовим поздоровленням „Сильно, Красно, Обережно, Бистро".

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ДАЛІ ВИПРАВДУЮТЬ КОЛЕКТИВІЗАЦІЮ, ПРОМОВЧУЮТЬ ГОЛОД 1933

Не згадуючи навіть про „тимчасові труднощі", „Радянська Україна" в ч. 146, у статті „Ленінським шляхом колективізації", писала, викривлюючи історію боротьби українського селянства проти колгоспної панщини: „Трудяще селянство України рішуче виступило проти антирадянської і антиколгоспної діяльності куркульства. В результаті великої організаційної та масово - політичної роботи комуністичної партії і органів Радянської влади на кінець 1932 року суцільна колективізація сільського господарства України була, в основному, завершена." — Раніше час до часу в совєтській пресі траплялись згадки про „тимчасові труднощі" в 1932-33 рр. Тепер, у зв'язку з черговим циклічним загостренням цензури, вже немає й такої згадки.

НА УКРАЇНІ ЗНАЙДЕНІ ЗОЛОТІ ПОКЛАДИ

„Радянська Україна" з 7 липня: „В 1965 комплексна геологорозвідувальна експедиція почала вивчати райони середнього Придніпров'я, що мають вік 2,300 - 2,700 мільйонів років, сподіваючись виявити тут золото. Було пробурено 8 розвідувальних свердловин. У двох з них виявлено промисловий зміст золота, у двох свердловинах зміст був близький до промислового. В одному з районів на глибині близько 260 метрів зустрілась жила з вмістом золота 36.7 грама на тонну і срібла — 55.9 грама на тонну. В жилі зустрічається вільне золото у формі пластинок, дротиків, лусочок, які часто зрослися з кварцем. Розмір цих золотих утворень доходить до 2.5 міліметра. Дослідження тривали кілька років і створили реальні передумови для виявлення та наступної розробки промислових родовищ золота."

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, що запевнить їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Степан Куропась

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК, яка відбулася 4 - 7 липня б.р. в готелі Конрад Гілтон, мала імпозантний характер. Вона була зразком зорганізованости і виявом сили українського жіноцтва. Реферати і панелі на цікаві і актуальні теми свідчили про те, що українська жінка є в курсі справ не лише щодо дому, родини і церкви, але теж в справах міжнародного життя і „ролі" України в ньому. 120 делеґаток і 500 гостей на бенкеті свідчить, що заінтересовання жінок у своїй організації велике, як теж про те, що місцевий конвенційний комітет, який очолювала голова Окружної Управи Люба Шандра, вив'язався добре зі своїх завдань. Докладні справоздання з Конвенції були вже в українській пресі. Імена Учасників панелю і рефератів як теж промовців на бенкеті — пані Гендриксон і о. пралата Кушніра додали Конвенції поваги. На бенкеті за головними столами — а було їх два — засіли ветерани жіночого руху в Америці з давньої і нової еміґрації, на чолі з п-і Стефанією Пушкар і Оленою Лотоцькою. Місцеві мистецькі сили: 31 ленний хор Союзу Українок під батутою Юрія Яримовича, оперова співачка Ія Мацюк і нова Ромо Прийма в особі Марти Городиловської, як теж тостмайстер Орися Гарасовська, свідчили про те, що Шикаґо має з ким і чим вийти на сцену. Переобрана голова інж. Степанія Пушкар пригадала нам у своїй промові на бенкеті, що українська жінка несе тягар обов'язків не лише в родині і громаді, але і в міжнародному маштабі. Бувша радна УНСоюзу пані Васильовська мала кілька функцій на бенкеті. УНСоюз офіційно заступала гол. радна Гелен Олек. На бенкеті були теж голов. контр. Іван Іванчук і гол. м-пред. Степан Куропась.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ мало свої річні збори, які відбулися у двох ратах. Перші збори були 20-го червня, але не скінчилися, бо йшлося про те, чи Об'єднання, яке вело функції КГЄ, має стати членом нової Асоціяції Українців Америки. Щойно другі збори 3 тижні пізніше рішили стати членом Асоціяції малою більшістю голосів, при неприявности делеґатів багатьох організацій...

ПРОЩАЛЬНИЙ БЕНКЕТ, що ним вшановано головного касира Петра Пуцила, мав інтимний характер. Його близькі приятелі, союзовці Півдня і кількох членів Північної частини Шикаґа творили 100-членну громаду, яка у своїх виступах, промовах і побажаннях була веселою. Вшановано діяча, який від 1933 до тепер був активний на сцені союзового і народного життя в нашій громаді. Імпреза та 13 червня в ресторані на Дивіжен вул. була для нового касира несподіванкою.

КАМПАНІЯ УНСоюзу ЗА НОВИМИ ЧЛЕНАМИ виказує цього року кращі результати, як в минулому році. З відомих мені нових союзовців наймолодшими є — після їх віку — Наталка Кокорудж і Михайло Куропась, син гол. рад. Мирона Куропася. Стараюся дістати знимки всіх трьох для колекції в „Трибуні УНСоюзу".

Румунія і... Буковина

Відхід сателітної Румунії від московського „центрального керівництва", самозрозуміло, вітає увесь вільний світ. Совєтська преса вже не згадує про Румунію, як про „братню соціялістичну країну". Однак, у зв'язку з відходом Румунії від СССР, деякі румунські кола вже кілька разів висували свої претенсії щодо Басарабії та Буковини. Україна сама перебуває в неволі і сама в межах можливого чинить опір Москві. Однак, український народ ніяк не схильний до того, щоб його корінні землі розшматовували різні окупанти. Окупація російська, румунська чи польська — однаково осоружні українській людині. Можна припускати, що в цьому аспекті працюють українські науковці - археологи. В замітці під наг. „Кордони Галицької Русі", опублікованій в київській „Радянській Україні" з 20 липня, повідомлено, що археологи знайшли ще одне давнє поховання русича, в Заставнівському районі на Чернігівщині, себто на Буковині. В замітці сказано: „Підплитові поховання знайдено і в інших населених пунктах Буковини під час розкопок у селах Явірці а Санківцях Хотинського, Дубівцях Кіцманського, Осеївці Кельменецького районів. Усі вони датуються XII-XIV сторіччями і належать слов'янському населенню. Картографування підплитових поховань показали, що вони поширені на території Галицької Русі.

Таким чином знахідки разом з іншими даними дають можливість уточнити кордони Галицького князівства. На Буковині підплитові поховання трапляються повсюдно. Цікаво, що межа їх поширення на півдні збігається з південним кордоном Галицького князівства, встановленим за іншими джерелами. — Це ще один доказ того, що Буковина була складовою частиною Галицької Русі і на цих територіях жило одне й те саме населення — з однаковими звичаями, обрядами, культурою, — підсумовуючи результати вивчення знахідок, говорить кандидат історичних наук, викладач Чернівецького університету Б. А. Тимощук".

Із замітки виразно видко, що важливість соборности українських земель не є для сучасних українців порожнім поняттям, і що в своїх змаганнях за справжню державність і незалежність українці не бажають собі „румунських опікунів" так само, як не бажають московських будь - яких інших.

Матвій Костишин — український поет-іміґрант відзначає своє вісімдесятиріччя

Один із найстарших, дуже активний свого часу в українській іміґраційній пресі і видання і популярний серед української іміґрації, поет Матвій Костишин відзначає 10 серпня цього року своє вісімдесятиріччя. Народжений 10 серпня 1888 року в селі Дегова на Рогатинщині, Західна Україна, Матвій Костишин прибув разом з іншими українськими іміґрантами з Галичини до Канади і заробляючи працею своїх рук на життя, водночас із цим доповнював свою освіту. Із першими віршами виступив 1918 року на сторінках українських газет і журналів. З переїздом до З'єдинених Стейтів Америки Матвій Костишин був активним співробітником часопису „Свобода" й видаваних Українським Народним Союзом альманахів, календарів і збірок.

Був Матвій Костишим також активним союзовим діячем. Протягом сорок і трьох років він виконував обов'язки секретаря 160-го відділу Українського Народного Союзу, аж до часу, коли 160-ий Відділ злучено з 327-им Відділом в Гемстеді, Н. Й. Через хворобу від квітня 1967 року мусів відійти від організаційної праці. Після двох операцій прийшов знову до здоров'я і далі пише вірші, один із яких його „Прощальну пісню" вміщуємо в цьому ж числі нашого щоденника.

Живе Матвій Костишин в місцевості Линбрук, Н. Й. Син його Володимир працює в одній із американських установ і живо цікавиться українським життям.

Матвій Костишин

Матвій КОСТИШИН

ПРОЩАЛЬНА ПІСНЯ

В час воєнних жнив
В злиднях я прожив,
І їх жах-тривогу
У вірші я вплів.

Наче кораблі
З рідної землі
Відпливають в далеч
З криком журавлі.

Чути — кру-кру-кру,
Крилонька зітру,
Летить пісня в Україну:
В чужині умру...

В серці біль і жаль,
У словах печаль,
Що згасає в оксамі
Юности скрижаль.

Молоді усій
Шлю я поклик мій,
Не забульте України,
Не цурайтесь мрій!

Пам'ятайте ви
Поклик боротьби,
Перемога нам наспіє,
Згинуть вороги.

Дні страждань минуть,
Кати пропадуть,
Залунає пісня волі,
Просвітліє путь.

Зникне рабства гніт,
З дивом гляне світ,
Як сповняють українці
Батьків „Заповіт".

Божа сила вам —
В злуці тут і там —
Допоможе збудувати
Волі славний храм.

Линбрук, серпень 1968

Філядельфія, Па.

КОНЦЕРТ УЧНІВ ПРОФ. ЗОЇ МАРКОВИЧ

22-го червня відбувся в залі Українського Горожанського Клюбу концерт Музичної Студії проф. Зої Маркович.

У програмі концерту були твори Баха, Беля Бартока, Бетговена, Чайковського, Шумана, Ґріґа, Шуберта, Моцарта, Дворжака, Брагмса, Гайдна, Шопена, Прокофієва, Лішта й інших, а також українських композиторів: Лисенка, Ревуцького Косенка, Барвінського, Кобалевського, Коломійця, Щуровського й інших.

Концерт почала п'ятилітня Зеня Матківська. Зеня належить уже до другого покоління Музичної Студії проф. Зої Маркович, в якій навчалася гри на фортепіяні її мама, п. Надя, дівоче прізвище Желехівська.

У першій частині концерту виступили учні (-ці): Зеня Матківська, Марта Німелович, Льорейн Доманська, Таня Німилович, Зоряна Дубенко, Люба Пришляк, Оксана Кондрат, Марта Кузьма, Олег Кондрат, Володимир Литвинчук, Еріка Гайбріч, Лявра Гайбріч, Ярема Скіра, Тамара Петришин, Володимир Криволап, Світляна Мельник, Юрій Іваськів, Христина Кушнір, Юрко Пенцак, Ярослава Байсарович, Марія Мадай і Ліза Корсун.

В частині другій концерту виступили: Андрій Корсун, Оксана Суржко, Христина Остапович, Портія Гайбріч, Люіза Гравр, Зоя Гравр, Ліля Мельник, Володимир Лупань, Михайло Наконечний, Леся Дуда і Ляриса Корсун.

Усі учні (-ці) грали добре. Було видно великий вклад праці. Гру учнів слухачі сприймали з насолодою.

У першій частині концерту грою особливо відзначалися: Христина Кушнір, Юрко Пенцак і Ярослава Байсарович — а в другій частині: Оксана Суржко, Христина Остапович, Люїза Гравр, Зоя Гравр, Ліля Мельник і Володимир Лупань.

Учні (-ці), які виступали в другій частині концерту, вив'язалися з своїх завдань знаменито, хоч програма була складна, а композиції тяжкі. Видно велику підготовчу працю, зразкову поведінку учнів на сцені і дисциплінованість.

Програмою концерту проводила п. Марія Кондрат, яка в імені батьків подякувала проф. Зої Маркович за велику працю з дітьми. Вдячні учні нагородили свою учительку квітами.

Слід зазначити, що проф. Зоя Маркович сама теж походить з родини відомих українських артистів і її мати знана артистка Ара Лаврівська, а тітка — відома артистка українських театрів Саксаганського — Люба Ліницька.

Зоя Маркович почала грати на фортепіяні як трилітня дівчинка у своєї бабуні Марії Чудинської, що була ученицею світової слави піяністів А. Рубінштейна і Ф. Ліштa. Проф. Зоя Маркович, б. професор Київської Державної Консерваторії, продовжує методику школи композитора Фр. Ліштa, творця угорських рапсодій: її вчителем був учень геніяльного Ліштa. Працю проф. Маркович оцінили теж американці неукраїнського походження, які посилають своїх дітей до неї на науку.

Проф. Зоя Маркович є зразковою українською громадянкою. Вона жертвує значні грошові суми на українські наукові інституції, організації молоді і спортові товариства.

Проф. Іван Попель

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ТИТУЛОМАНІЯ НЕ ПЕРЕВЕЛАСЯ!

У „Свободі" ч. 114, з 18-го червня появився репортаж про З'їзд Т-ва „Гуцульщина", в якому мене названо двічі інженером. Я змушений публічно заявити, що я титулу інженера не мав. Тим самим мені соромно, як прочитають люди, особливо лісова братія, яка мене знає, та подумає: „Кузич на старість став інженером".

Іван Кузич

З НАШИХ БУДНІВ

НА ПРАЗНИКУ

Мій добрий сусід і земляк з Бібрецького повіту, пан Татух, це тип народного філософа, що нагадує трохи Грицька Сковороду, а трохи Гриця Зозулю. Так недавно на парафіяльному пікніку в Глен Спеї, приглядаючись групі патріотів, що трапезували в тіні гіллястого клена, мій земляк зробив таке цікаве спостереження:

— Придивись, — сказав дружині, пані Татушисі, — нашому панові маґістрові: він, як говорить, то заїкується, та коли п'є горілку — то ні. Рівно і ліґурально несе чарку до рота і на жадному дрінку не спіткнеться.

— А ти не заглядай вченому чоловікові до рота, — зробила йому запримічення пані Татушиха. — Ти лиш бачиш те, що він не затинається при чарці, а я тобі нагадаю, що він не затинався і тоді, коли помагав панові майстрові Костеву побивати ґонтами церкву. Сидів на даху, вибачайте, голий, як турецький святий, сонце шкварило якби сказилося, а він гатив молотком аж на Союзівку було чути!

— То правда, — похитав головою пан Татух. — Коли ти робиш на хвалу Божу, то не спозираєш раз-у-раз на годинник, скільки мінут ще бракує до файранту, а працюєш так — від душі і серця, якби робив на своїм. А щодо наших новоприбувших, то їм треба дати кредит, що вони — робітний народ! Чи він учений, чи ні, робить обертаї, аж землю поре під собою!

— Якби так трохи менше робили, — зідхнула пані Татушиха, — то може на серце так часто не вмирали б. А то береш до рук „Свободу" і очам своїм не віриш: молодий доктор, сорок дев'ять років, тільки жий та будь, а він вмирає на печінку! Та й ще, кажуть, на бандурі дуже файно грав, концерти давав...

В цьому місці моя дорога землячка рясно просльозилася, а земляк вихилив душком кухоль пива і ділово забрався до капусти.

— Я собі запримітив, — сказав, закусюючи, — що наші вчені люди поділилися функціями: маґістри — то, здебільша, роблять рух і пропаґанду, а доктори сиплять грішми. Я не знаю, чи серед інших націй є такі жертвенні лікарі, як наші! Ти лиш прочитай собі в газеті, як вони кидають тисячками: і на церкви, і на катедру, і на Дар Любови Блаженнішому, та на всякі фундуші... До такого лікаря тобі аж хочеться зайти і заплатити йому за візиту п'ять талярів, хоч би й тебе нічого не боліло.

— Тільки не йди мені до доктора Грабарчука! — помахала пальцем Татушиха.

— А чому б то ні?

— Бо він, кажуть, лікує сих пацієнтів, що хворі на голову. А ти покищо олрайт.

Таку розмову моїх земляків любезних удалося мені підслухати на пікніку чи там на храмовому святі. А те, що почув, передаю тут на папері.

Ікер

Успіх д-ра Павла Омельського

Направду приємно поділитися радісною вісткою з родиною, приятелями й всіми тими, які знають д-ра Євгена Омельського і його дружину д-ра Луїсу Омельську, що також їхній одинокий син Павло здобув докторат медицини. Д-р Павло Омельський народився 27 серпня 1943 р. в Дрездені — Німеччина. До ЗСА приїхав молодим юнаком і оселився в Атенс, Огайо, де його родичі, як лікарі працювали в стейтовому шпиталі. Там же молодий юнак Павло закінчив гайскул в 1961 році. В 1965 році одержав ступень бакалавра (кум лявде) в Огайському Університеті, а 7 червня 1968 року здобув докторат медицини в Огайському Стейтовому Університеті в Колюмбус, Огайо. Молодий лікар Павло Омельський почав практику в шпиталі Мавнт Карен в Колюмбус, Огайо. Будучи в Огайо Стейт Університеті належав до українського студентського Клюбу. Д-р Павло Омельський є членом 484 Відділу УНСоюзу в Ютиці, Н.Й.

Д-р Павло Омельський

Молодому докторові П. Омельському бажаємо багато успіхів в його професійній праці та в його приватному житті.

Вол. Запаранюк

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 7-го серпня 1968 р. по довгій і тяжкій недузі упокоївся у Філядельфії на 76-му році життя

бл. п. ЛУКА СЕМЧУК

нар. в Побужанах, Україна, кол. старшина УГА та довголітній кооператор у Товстім, пов. Заліщики.

ПАНАХИДА була відслужена у п'ятницю, 9-го серпня 1968 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Бренана при 858 П. 22 вул. у Філядельфії. ПОХОРОН у суботу, 10-го серпня 1968 р. о год. 9-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Миколая, а звідти на цвинтар на Факс Чейс.

У глибокому смутку:

АНДРІЙ і СЕМЕН — брати з родинами у Бразилії

АНАСТАЗІЯ і МАРІЯ — сестри з родинами в Україні

Ближча і дальша родина по обох боках океану

В ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ

нашої Дорогої Внуки

ДАЄН ШМІТ

котра померла трагічною смертю від удару автомобіля 13-го серпня 1966 року в 21-му році свого життя,

в вівторок, 13 серпня 1968 р.

о год. 7-ій рано

буде відправлена

Служба Божа з Панахидою

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ

в УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ

на President St., Passaic, N.J.

Доню Дорогенька
В день Твоєї смерти,
Ми тя не забудем
Та за Твою душу молитися будем.

Дідусь і бабуня:

МИХАЙЛО і ЮЛІЯ ГАНЬОШИН

Український Католицький

ДЕНЬ СЕМІНАРЯ в Пітсбурґу, Па.

ВЕСТ ВЮ ПАРК

дня 18-го серпня 1968 року

ПРОГРАМА:

4-та по пол. — Торжественний Молебен до Найсвятішого Серця Христового — відслужений Духовенством Пітсбурзького Деканату при участи Їх Ексцеленції Високопреосвященнішого Митрополита

Кир АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА

5-та по полудні: Святочний Концерт. Відтак гри і забави в Парку.

Проситься все Громадянство до ласкавої участі. Зробім все, щоби бути учасниками того гарного традиційного Свята Пітсбурщини.

о. Ярослав Сірко, керівник

„Ой, верше, мій верше! Мій зелений верше!
Юж мі так не буде, як мі биво перше"!

Лемківська пісня

В НЕДІЛЮ, 11-го СЕРПНЯ 1968 РОКУ

всі ідеме „піше" й ідемо „змоторизованими кіньми"-„карими", сивими й іншої „масти" в пенсильванійські „гори Карпати й звори Бескиду" — „Покано" на

ЛЕМКІВСЬКУ ЗАБАВУ-ПІКНІК

який „юж" 17 рік уряджує Церковна Громада св. Апостола Андрея Первозванного в Олифанті-Блейклі, Па.

ПРОГРАМА ПІКНІКУ:

1. Польова св. Божественна Літургія на парохіяльному цвинтарі св. Ап. Андрея в Блейклі біля пікнікової площі в лісі, яку відслужить о. Мітрат Дмитро Савка, місцевий парох в 10 год. вранці.
2. Спільний обід після Божественної Літургії в 12-ій год. в полудне.
3. Забава-Пікнік аж до самого ранку. Грати будуть лемківські музики!

На Пікнік запрошують Вас „барз красні" всі місцеві Лемки й їхні Провідники: Василь Сембрат - голова церковної громади св. Ап. Андрея, Іван Чичила — „війт" — мейор Олифанту і Петро Новицький — „війт" — мейор Блейклі, яких родичі були Лемки зпід Бескиду з діда прадіда!

УКРАЇНЦІ! Пам'ятайте, що Американська Україна зачалася в Олифанті „ище" за першого американського Священика-місіонера, св. п. о. Івана Волянського! В Олифанті вперше появилася „Свобода", офіційний орган „Українського Народного Союзу"! В Олифанті, в цьому вугільному басейні зачали організуватися всі українські Товариства, релігійні й національні, які сьогодні розмножилися по цілій Америці! Тому приїжджайте всі на наш Пікнік, щоби застановитись над достойним відсвяткуванням 75-річчя „Свободи" й „Батька-Союзу" і щоби зорганізувати Т-во „Оборони Лемківщини".

Дорога: Їхати до Скрентону, а звідси взяти Scranton-Carbondale Highway, Route 6 to Blakely, Pa.

У 15-ліття квартету „Верховина"

Цього року сповнилось 15 літ повного труду, росту і невдач, радощів і зневіри складного творчого шляху — вокального жіночого квартету „Верховина" з Оленою Глібович у проводі.

Вокальне мистецтво квартету — кожного жанру, клясичного, легкого", не має в нас ані репертуару, ані традиції. Своє довголіття завдячує „Верховина" виключно своєму диригентові, амбітному фанатикові цього жанру мистецтва Ол. Глібович, яка 15 літ, мов гірська, рвучка річка Верховина „бушує" світами за новим репертуаром і свіжою формою його вияву. Про репертуарну лінію важко говорити — треба було розучувати і шліфувати те, що можна було роздобути.

За час свого 15-ліття „Верховина" має що підсумувати. Десятки і десятки виступів: самостійні концертові виступи в радіо, телевізії, на конвенціях, бенкетах, університетських авлях, платівках і фільмі. Всюди і все хвилювала вона своїх і чужих красою мелодії української пісні різного жанру і характеру. Звідсіль і секрет заслуженої популярности квартету в Канаді й Америці. Але квартет не зупиняється над здобутими осягами, він цілий час у „мистецьких пошуках", а це вже запорука його дальшого зростання.

Теперішній м и с тецький профіль „Верховини" ціхує вже замітна музикальна культура виконання з відчуттям стилю, колориту, тонких нюансів при багатій технічній спроможності.

У 15-ліття свого творчого досягнення „В е р ховина" „випустила" платівку, в якій об'єднано з добрим смаком і тонким відчуттям стилю твори різних жанрів — в цікавій обробці гуцульські пісенні скарби, якими квартет особливо любується, романси і танцювальні мелодії композиторів: Б. Веселовського, А. Гнатишина, А. Кос-Анатольського, В. Безкоровайного, Р. Купчинського, В. Балтаровича.

Темпераментній, життерадісній пісні чарівної „Верховини — відведено найбільше місця. Коли слухаємо ці задумливі чи жартівлині пісні, оживає перед нами шум, чи шепіт вікових смерек — чар вічнозелених Карпат.

Інструментальний квартет Мек Лентака в чималій мірі скріплює враження наспіваного репертуару. Остання платівка „Верховини" — це душевний відпочинок, відпруження л ю б и телям легкого жанру. Не одна приваблива мелодія загніздиться назавжди в їхньому усі.

Не можна проочити і естетично оформленої окладинки із фотом членів квартету — В. Байрак, В. Івашко, Е. Котиш, О. Глібович, фортепіян: С. Жовнір-Клос, на тлі ратуші Торонта — у барвистій, помисловій гуцульській одежі з гаптованими кептариками.

Нам здається, що „Верховина" із теперішнім своїм вокальним складом, виплившии вже на широкі води, набрала розмаху — з чого нам у її 15-ліття лише радіти.

Ів. Менделюк

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 11-го СЕРПНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов 45 Відд. від год. 11-1:30 по пол. в домі УАГорожан, 847 Franklin St. Проситься чл. прибути. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в УАКлюбі. Проситься членство прибути. — М. Філас, предс., К. Ярославська, кас., С. Гунька, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збірка місячних вкладок Б-ва св. ап. Петра і Павла — 102-ий Відд. в залі церкви св. Йосафата в год. 11-ій, State Rd. — І. Попович, предс., Д. Мачалаба, кас., М. Бобечко, секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі в 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. прибути. — П. Янковський предс., М. Куць, секр.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресв. Тройці — 320 Відд. о год. 1:30 по пол. в УГКлюбі при 3101 O'Donnell St. Проситься чл. прибути. — Т. Хай, предс., І. Малко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Побір чл. вкладок за місяць серпень Т-ва Дністер — 430 Відд. як слідує: 11 серпня в Тризубі, в год. 1-3 по пол.; 18-го серпня в Укр. Клюбі на Френкліні в год. 11:30 до 1:30; 17 серпня в Укр Клюбі при 23 і Бравн вул. в год. від 7-9 веч. Проситься вирівняти залеглості, та відібрати чеки-дивіденди. — О. Бакай, секретар.

ПАРМА, ОГАЙО. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відд. о год. 11 до 1-ої по пол. в шкільній кімнаті св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд. Проситься членів відібрати свої дивідендові чеки. — В. Щмагло, предс., Гр. Кісіль, секретар.

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИЙНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила